

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 38/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 § i lagen om statsborgen för ett europeiskt finansiellt stabiliseringsinstrument

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 11 december 2014 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 5 § i lagen om statsborgen för ett europeiskt finansiellt stabiliseringsinstrument (RP 337/2014 rd) till finansutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- finansminister Antti Rinne och understatssekreterare Tuomas Saarenheimo, finansministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om statsborgen för ett europeiskt finansiellt stabiliseringsinstrument ska ändras. Enligt propositionen ska statsborgen som avses i lagen få ställas också för sådan finansiering som det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet behöver

för betalning av finansiellt stöd som ingår i ett förlängt ekonomiskt anpassningsprogram. Beslutet om att förlänga ett anpassningsprogram ska fattas innan programmet löper ut.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt, dock senast den 1 januari 2015.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Sammantaget anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Det är fråga om en ändring av teknisk natur som sammanhänger med att eurogruppen den 8 december 2014 kom överens om att förlänga Greklands anpassningsprogram med två månader. Det är alltså i sak fråga om en situation som

hör till tillämpningsområdet för lagen om statsborgen för ett europeiskt finansiellt stabiliseringsinstrument, EFSF-lagen, men för att undvika oklarheter är det skäl att precisera 5 § 2 mom. i lagen. Enligt den ändrade bestämmelsen kan statsborgen ställas också för en *förlängning* av ett tidigare antaget ekonomiskt anpassningsprogram, ifall beslutet om förlängning har fattats före den tidpunkt då anpassningsprogrammet ur-

sprungligen skulle ha löpt ut. Enligt ordalydelsen i gällande lag är möjligheten att ställa statsborgen begränsad till anskaffning av sådan finansiering som behövs för betalning av finansiellt stöd i enlighet med det ekonomiska anpassningsprogram som antogs före den 8 maj 2013.

En förlängning innebär alltså inte ett beslut om ett nytt ekonomiskt anpassningsprogram, utan det är fortfarande fråga om det anpassningsprogram som antogs i februari 2012, det är bara dess giltighetstid som förlängs. Det är nödvändigt med en förlängning för att den s.k. femte halvtidsöversynen ska kunna slutföras och godkännas och för att den sista delutbetalningen till Grekland ska kunna göras år 2015. Anpassningsprogrammet för Grekland löper annars ut i slutet av 2014, och man hinner i så fall inte vidta de åtgärder som krävs.

Genom den föreslagna ändringen ökar inte Finlands ekonomiska åtaganden, och beslutsfattandet i anslutning till EFSF:s verksamhet ändras inte till någon del. Den har inte heller några

konsekvenser för Finlands borgensarrangemang i fråga om Grekland.

Genom denna tekniska ändring garanterar man dessutom att den grekiska statens obligationer och de obligationer som de banker och företag som den grekiska staten ställer borgen för fortfarande är godtagbara som säkerheter vid Europeiska centralbankens finanspolitiska transaktioner. Det här förbättrar den grekiska statens utsikter att återvända till obligationsmarknaden på ett hållbart sätt, vilket i sin tur bidrar till den finansiella stabiliteten i hela euroområdet.

Det bör liksom noteras att en förlängning av anpassningsprogrammet förbättrar utsikterna för att Internationella valutafonden ska förlänga sitt program för finansiellt stöd fram till 2016. Ett belopp på cirka 16 miljarder euro i finansiellt stöd har fortfarande inte betalats ut.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 12 december 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
vordf. Pentti Kettunen /saf
medl. Leena Harkimo /saml
Pertti Hemmilä /saml
Jouko Jääskeläinen /kd
Esko Kiviranta /cent
Mats Nylund /sv
Kari Rajamäki /sd
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Sari Sarkomaa /saml

Jouko Skinnari /sd
Kauko Tuupainen /saf
Kari Uotila /vänst
Ville Vähämäki /saf
ers. Johanna Karimäki /gröna
Raimo Piirainen /sd
Antti Rantakangas /cent
Eero Reijonen /cent
Raija Vahasalo /saml
Tuula Väättä /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Hellevi Ikävalko.

RESERVATION 1

Motivering

Centern har inte understött Greklands andra anpassningsprogram, som antogs i februari 2012, och anser därför inte att programmet behöver förlängas. Grekland bör frigöras från anpassningsprogrammet utan fortsatta åtgärder.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslaget förkastas.

Helsingfors den 12 december 2014

Timo Kalli /cent
Esko Kiviranta /cent
Markku Rossi /cent

Antti Rantakangas /cent
Eero Reijonen /cent

RESERVATION 2

Motivering

Greklands ekonomiska situation är fortfarande mycket svår. Den nedåtgående trenden i landets ekonomi har trots det äntligen stannat av och i år förutspås ekonomin inte längre försämrast. Arbetslösheten har sjunkit något från toppnoteringarna, även om den fortsatt ligger på ohyggliga 26 procent. Bakgrunden till den sjunkande arbetslösheten är trots det inte att arbetsplatserna skulle ha blivit fler, utan att arbetskraften har minskat i omfång, framför allt på grund av att arbetstagare emigrerat eller ställt sig utanför arbetskraften. Till följd av den ekonomiska tillbakagången ligger Greklands ekonomi i ruiner och landets enorma skuldbörda (cirka 175 procent av BNP) kommer också i bästa fall att hämma tillväxten under decennier framåt. Det står klart att Grekland inte kommer att klara av sin skuldbörda och en stor del av skulderna kommer landet aldrig att betala tillbaka.

Också den politiska situationen i Grekland är ytterst förvirrande. I normala fall skulle parlamentsval ha hållits först 2016. Men om den grekiska regeringen inte får ihop den röstmajoritet som behövs för utnämningen av ny president, faller den. Den nya presidenten skulle ursprungligen väljas i februari 2015, men den 9 december 2014 meddelade Greklands regering att omröstningen genomförs redan i år. Regeringen faller sannolikt i detta skede, eftersom den nya presidenten behöver få minst 180 röster för att bli

vald och regeringspartierna har bara 155 röster. Då hålls en ny omröstning i slutet av januari 2015. Oppositionspartiet Syriza har ett stort försprång enligt gallupmätningarna och om parlamentsval hålls i januari kommer troligen också nästa premiärminister från det partiet. I Syrizas ekonomiska program ingår en skrotning av de ekonomiska reformer som krävs i räddningspaketet och en nedskrivning av landets skulder. Marknadens reaktioner har varit förödande och Atenbörsen rasade den 9 december med över 11 procent, vilket är det största raset sedan 1987.

Inför den hotande valförlusten har premiärminister Samaras lovat att Grekland ska lösgöra sig från den mycket impopulära Trojkans styre redan före slutet av innevarande år. Med detta i åtanke när nästa års budget enligt de officiella siffrorna ett primärt överskott, alltså budgeten visar ett överskott när räntekostnaderna inte tas med i kalkylen. Trojkan har ansett budgeten vara orealistisk och på marknaden råder en stark misstanke om att Greklands regering än en gång har utövat påtryckningar på de statistiska myndigheterna för att de ska försköna den officiella statistiken.

Finlands regering ansöker nu om tillstånd att ge en två månaders respit för borgen för finansieringen av ERSF. Såsom ovan konstaterats är det ekonomiska och politiska läget i Grekland kaotiskt. Grekland har också gång på gång underlå-

tit att genomföra de ekonomiska reformer som utgör en förutsättning för stödlånen. Det oaktat, och utan hänsyn till att Sannfinländarna har motsatt sig det, har Finlands regering tillsammans med de andra euroländerna alltid gjort följande låneutbetalning. Som grädde på moset belönas ett land som aldrig borde tillåtits delta i den gemensamma valutan och som borde ha lämnat eu-

ron redan när krisen började år 2010 än en gång för att det inte har hållits sig till avtalet. Vi i Sannfinländarna kan inte acceptera detta.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslaget förkastas.

Helsingfors den 12 december 2014

Pentti Kettunen /saf
Kauko Tuupainen /saf
Ville Vähämäki /saf